

Socialnämnden

§ 73

Motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen (SN20/142)

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen ska anses behandlad.

Avvaktar med ställningstagande

Desirée Björk (Ö) avvaktar med ställningstagande till kommunfullmäktiges behandling av ärendet.

Reservationer

Per Lönnestål (SD) reserverar sig och inkommer med en skriftlig reservation.

Yrkanden

Kjell Öhrström (M) yrkar enligt arbetsutskottets förslag.
Per Lönnestål (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Nämndens ordförande Kjell Öhrström (M) ställer yrkandena under proposition och finner att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Omröstning

Omröstning begärs av Per Lönnestål (SD) och ska genomföras.

Omröstningsproposition

Den som yrkar enligt arbetsutskottets förslag röstar ja.
Den som yrkar bifall till motionen röstar nej.

Omröstningsresultat

Elva (11) ledamöter röstar ja, en (1) röstar nej, en (1) avstår. Ordföranden finner därmed att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Ajournering

Mötet ajourneras i fem minuter på begäran av Kjell Öhrström (M).

Socialnämnden

Sammanfattning

Per Lönnestål (SD), Jimmy Fors (SD) och Cecilia Fors (SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där de yrkar att kommunen ska införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen. Vidare yrkar motionärerna att språktest/arbetsprov ska införas för personal vid upphandling med bemanningsföretag inom äldreomsorgen. Slutligen yrkar motionärerna att kommunen så långt som möjligt bör kunna erbjuda personal som talar finska, meänkieli eller samiska vid behov inom äldreomsorgen. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning.

Socialförvaltningens bedömning är att de kontroller, baserade på socialnämndens fastställda krav, som görs av sökandes språkkunskaper vid nyanställningar inom äldreomsorgen är tillräckliga för att säkerställa att de anställda behärskar svenska språket i tal och skrift på den nivå som krävs för att kunna utföra arbetet på ett adekvat sätt.

Vidare bedömer socialförvaltningen att även kraven i ramavtalet avseende bemanningstjänster är tillräckliga för att kunna säkerställa att bemanningspersonal har erforderliga kunskaper i svenska språket.

Slutligen bedömer socialförvaltningen att de bedömningar som görs inför varje nyrekrytering, av vilken kompetens som ska anses kvalificerande och meriterande i förhållande till de behov som finns hos brukarna, är tillräckliga för att säkerställa att brukare som talar något av minoritetsspråken så långt som möjligt ska kunna erbjudas personal med sådana språkkunskaper.

Sammantaget gör socialförvaltningen bedömningen att motionen bör anses behandlad.

Beslutsunderlag

- §30 SNau Motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
- Motionssvar - Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
- Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
- §136 KSau Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad.

Socialnämnden

Voteringslista: § 73

Ärende: Motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen, SN20/142

Voteringslist(or)

Omröstning angående motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
<i>Kjell Öhrström (M), ordförande</i>	X		
<i>Margaretha Wiberg (M), ledamot</i>	X		
<i>Liselotte Claussnitzer (M), ledamot</i>	X		
<i>Maria Halkiewicz (M), ledamot</i>	X		
<i>Ove Wallin (C), ledamot</i>	X		
<i>Christina Blom Andersson (KD), vice ordförande</i>	X		
<i>Inger Andersen (S), 2:e vice ordförande</i>	X		
<i>P A Hammarström (S), ledamot</i>	X		
<i>Per Sjödin (S), ledamot</i>	X		
<i>Barbro Zimmerling Svan (L), ledamot</i>	X		
<i>Desirée Björk (Ö), ledamot</i>			X
<i>Björn Osberg (MP), ledamot</i>	X		
<i>Per Lönnestål (SD), ledamot</i>		X	
Resultat	11	1	1

Skriftlig reservation

Socialnämnden 2021-06-02, punkten 3: motion om språktest/arbetsprov

Socialförvaltningen bedömer, enligt motionssvaret, att kommunens kontroller gällande språkkunskaper är tillräckliga. Ett svar vi kunnat acceptera för det fall det man uppger stämt överens med verkligheten. Problemet med språkförbistringar bland kommunens personal har diskuterats flertalet gånger på Socialnämndens möten och vi har mottagit både uppföljningsresultat och incidentrapporter vilka pekar på just dessa problem. Att med det som bakgrund anse motionen behandlad får anses högst anmärkningsvärt. Enligt de utredningar som gjorts och görs på nationell nivå, handlar de bristfälliga språkkunskaperna både om den kommunikativa såväl som den skriftliga förmågan samt om brister i hör -läs- och ordförståelse. Pågående pandemi och de utmaningar som ställts på personalen under denna har ytterligare påvisat bristerna och dess effekter.

Fler och fler kommuner i Sverige implementerar ett språktest eller någon form av arbetsprov i sina verksamheter. I dessa kommuner, där majoriteten av politiken förstått vad som måste göras, arbetar man nu i kraftig uppförsbacke för att mildra effekterna av mångårigt oansvar. I och med detta har man också insett vikten av proaktivt arbete för att säkerställa de äldres säkerhet och livskvalitet, nu och i framtiden.

Vi kan endast beklaga att inte Ekerö kommun kan gå i dessa kommuners fotspår och på riktigt ta ansvar. Övriga partiers förhållningssätt och oförstående kring proaktivt arbete både förvånar och är ytterst nedslående för våra äldres trygghet och rätt till att bli förstådda och att förstå den som har ett ansvar för deras vardag, varje dag.

Eftersom vår motion inte föreslås bifallas reserverar vi oss mot förslaget till beslut.

För Sverigedemokraterna Ekerö

Per Lönnestål

Socialnämndens arbetsutskott

§ 30

Motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen (SN20/142)

Beslut

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen ska anses behandlad.

Avvaktar med ställningstagande

Desirée Björk (Ö) avvaktar med ställningstagande till socialnämndens behandling av ärendet.

Sammanfattning

Per Lönnestål (SD), Jimmy Fors (SD) och Cecilia Fors (SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där de yrkar att kommunen ska införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen. Vidare yrkar motionärerna att språktest/arbetsprov ska införas för personal vid upphandling med bemanningsföretag inom äldreomsorgen. Slutligen yrkar motionärerna att kommunen så långt som möjligt bör kunna erbjuda personal som talar finska, meänkieli eller samiska vid behov inom äldreomsorgen. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning.

Socialförvaltningens bedömning är att de kontroller, baserade på socialnämndens fastställda krav, som görs av sökandes språkkunskaper vid nyanställningar inom äldreomsorgen är tillräckliga för att säkerställa att de anställda behärskar svenska språket i tal och skrift på den nivå som krävs för att kunna utföra arbetet på ett adekvat sätt.

Vidare bedömer socialförvaltningen att även kraven i ramavtalet avseende bemanningstjänster är tillräckliga för att kunna säkerställa att bemanningspersonal har erforderliga kunskaper i svenska språket.

Slutligen bedömer socialförvaltningen att de bedömningar som görs inför varje nyrekrytering, av vilken kompetens som ska anses kvalificerande och meriterande i förhållande till de behov som finns hos brukarna, är tillräckliga för att säkerställa att brukare som talar något av minoritetsspråken så långt som möjligt ska kunna erbjudas personal med sådana språkkunskaper.

Sammantaget gör socialförvaltningen bedömningen att motionen bör anses behandlad.

Socialnämndens arbetsutskott

Beslutsunderlag

- Motionssvar - Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
- Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
- §136 KSau Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad.

Socialnämnden

Mathias Elmersjö
Utvecklingsledare
mathias.elmersjo@ekero.se

Motionssvar - Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen

Dnr SN20/142

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att motionen ska anses behandlad.

Sammanfattning av ärendet

Per Lönnestål (SD), Jimmy Fors (SD) och Cecilia Fors (SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där de yrkar att kommunen ska införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen. Vidare yrkar motionärerna att språktest/arbetsprov ska införas för personal vid upphandling med bemanningsföretag inom äldreomsorgen. Slutligen yrkar motionärerna att kommunen så långt som möjligt bör kunna erbjuda personal som talar finska, meänkieli eller samiska vid behov inom äldreomsorgen. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning.

Socialförvaltningens bedömning är att de kontroller, baserade på socialnämndens fastställda krav, som görs av sökandes språkkunskaper vid nyanställningar inom äldreomsorgen är tillräckliga för att säkerställa att de anställda behärskar svenska språket i tal och skrift på den nivå som krävs för att kunna utföra arbetet på ett adekvat sätt.

Vidare bedömer socialförvaltningen att även kraven i ramavtalet avseende bemanningstjänster är tillräckliga för att kunna säkerställa att bemanningspersonal har erforderliga kunskaper i svenska språket.

Slutligen bedömer socialförvaltningen att de bedömningar som görs inför varje nyrekrytering, av vilken kompetens som ska anses kvalificerande och meriterande i förhållande till de behov som finns hos brukarna, är tillräckliga för att säkerställa att brukare som talar något av minoritetsspråken så långt som möjligt ska kunna erbjudas personal med sådana språkkunskaper.

Sammantaget gör socialförvaltningen bedömningen att motionen bör anses behandlad.

Beslutsunderlag

Motionssvar – Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen, 2021-05-12

Motion om att införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott, 2020-10-13

Ärendet

Per Lönnestål (SD), Jimmy Fors (SD) och Cecilia Fors (SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där de föreslår att Ekerö kommun bör följa exempelvis Botkyrka kommuns modell i att höja trösklarna in till yrket genom kravställning på kunskap i svenska språket. Motionärerna yrkar att kommunen ska införa språktest/arbetsprov för nyanställningar inom äldreomsorgen. Vidare yrkar de att språktest/arbetsprov ska införas för personal vid upphandling med bemanningsföretag inom äldreomsorgen. Slutligen yrkar motionärerna att kommunen så långt som möjligt bör kunna erbjuda personal som talar finska, meänkieli eller samiska vid behov inom äldreomsorgen. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning.

Socialnämndens krav på språkkunskaper inom äldreomsorgen och kontroll vid rekrytering

Av socialnämndens senaste direktiv till verksamheterna inom SÄBO i egen regi framgår att "personalen skall behärska det svenska språket i tal så att hon/han kan kommunicera med boende, anhöriga och andra samt i skrift för att kunna utföra erforderlig dokumentation". Samma krav återfinns i avtalet med Attendo AB om driften av Kullen.

I avtalet med utförarna av hemtjänst enligt LOV ställs bland annat krav på att "personalen ska behärska det svenska språket i tal och skrift, ha fallenhet och intresse för sitt uppdrag".

Socialnämnden har utifrån ovanstående fastställt vilka språkliga kunskapskrav som såväl förvaltning som externa aktörer har att förhålla sig till vid nyanställningar i de verksamheter som bedriver äldreomsorg på socialnämndens uppdrag.

Vid nyanställningar kontrolleras den sökandes språkliga förmåga genom de skriftliga underlag som begärs in samt i samband med anställningsintervjun, där den som ansvarar för rekryteringen försäkrar sig om att den sökande förstår och talar svenska på ett adekvat sätt utifrån de krav som finns och utifrån den roll anställningen avser. På motsvarande sätt kontrolleras den sökandes kunskaper om arbetets innehåll och utförande. Detta tillvägagångssätt gäller såväl inom egen regi som inom de externa utförarnas verksamheter.

Krav på språkkunskaper för bemanningstjänster

Ramavtal för bemanningstjänster upphandlas av kommunstyrelsen. I de bemanningsavtal som rör tjänster inom omsorg krävs bland annat att bemanningskonsulter ska "utan problem kunna förstå och uttrycka sig väl på svenska i tal och skrift". Därmed finns möjlighet för verksamheterna i egen regi att begära annan personal från upphandlade bemanningsföretag om kraven på språkkunskaper inte anses vara uppfyllt.

Kunskaper i minoritetsspråk inom äldreomsorgen

Kommunen har en skyldighet enligt lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk att på begäran erbjuda brukare inom äldreomsorgen personal som behärskar minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska, om personal med sådana kunskaper finns att tillgå. Eftersom Ekerö kommun inte är ett förvaltningsområde för något av minoritetsspråken finns inga krav om att personal med sådana kunskaper alltid ska tillhandahållas. Vid nyrekrytering av personal till äldreomsorgen gör socialförvaltningen emellertid alltid en bedömning av kvalificerande och meriterande kompetens i förhållande till de behov som finns hos brukarna.

Sammanfattande bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att de kontroller, baserade på socialnämndens fastställda krav, som görs av sökandes språkkunskaper vid nyanställningar inom äldreomsorgen är tillräckliga för att säkerställa att de anställda behärskar svenska språket i tal och skrift på den nivå som krävs för att kunna utföra arbetet på ett adekvat sätt.

Vidare bedömer socialförvaltningen att även kraven i ramavtalet avseende bemanningstjänster är tillräckliga för att på motsvarande sätt kunna säkerställa att bemanningspersonal har erforderliga kunskaper i svenska språket.

Slutligen bedömer socialförvaltningen att de bedömningar som görs inför varje nyrekrytering, av vilken kompetens som ska anses kvalificerande och meriterande i förhållande till de behov som finns hos brukarna, är tillräckliga för att säkerställa att brukare som talar något av minoritetsspråken så långt som möjligt ska kunna erbjudas personal med sådana språkkunskaper.

Sammantaget gör socialförvaltningen bedömningen att intentionerna med motionärernas yrkanden uppnås genom de krav och arbetssätt som förvaltningen följer idag. Motionen som helhet bör därför anses behandlad.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Lena Burman Johansson
Socialchef

Hien Duong
Verksamhetschef äldreomsorg

Mathias Elmersjö
Utvecklingsledare

Nina Gustafsson
Utvecklingsledare